

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 23. tammikuuta 2019
(OR. en)

5486/19

Toimielinten välinen asia:
2018/0136 (COD)

CODEC 136
CADREFIN 26
RESPR 5
POLGEN 7
FIN 54
PE 11

ILMOITUS

Lähettäjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin talousarvion suojaamisesta tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita
– Euroopan parlamentin käsittelyn tulokset
(Strasbourg, 14.–17. tammikuuta 2019)

I JOHDANTO

Esittelijät Eider GARDIAZABAL RUBIAL (S&D, ES) ja Petri SARVAMAA (EPP, FI) esittelivät budjettivaliokunnan ja talousarvion valvontavaliokunnan puolesta mietinnön, joka sisälsi 68 tarkistusta (tarkistukset 1–68) asetusehdotukseen.

Lisäksi poliittinen ryhmä ALDE esitti yhden tarkistuksen (tarkistus 69), Vihreät/ALE-ryhmä neljä tarkistusta (tarkistukset 70–73), EFDD-ryhmä yhden tarkistuksen (74), ENF-ryhmä kolme tarkistusta (tarkistukset 75–77), 40:n parlamentin jäsenen ryhmä yhden tarkistuksen (tarkistus 78) ja GUE/NGL-ryhmä neljä tarkistusta (tarkistukset 79–82).

II ÄÄNESTYS

Täysistunnon äänestyksessä 17. tammikuuta 2019 hyväksyttiin asetusehdotusta koskevat tarkistukset 1–68. Muita tarkistuksia ei hyväksytty. Hyväksytyt tarkistukset esitetään liitteessä.

Äänestyksen päätteeksi ehdotus palautettiin valiokuntaan Euroopan parlamentin työjärjestyksen 59 artiklan 4 kohdan 4 alakohdan mukaisesti. Euroopan parlamentin ensimmäistä käsittelyä ei näin ollen saatettu päätökseen, ja neuvottelut neuvoston kanssa voidaan aloittaa.

Unionin talousarvion suojaaminen tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita *I**

Euroopan parlamentin tarkistukset 17. tammikuuta 2019 ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin talousarvion suojaamisesta tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita (COM(2018)0324 – C8-0178/2018 – 2018/0136(COD))¹

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: ensimmäinen käsittely)

¹ Asia päätettiin palauttaa asiasta vastaaviin valiokuntiin toimielinten välisiä neuvotteluja varten työjärjestyksen 59 artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti (A8-0469/2018).

Tarkistus 1

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 1 kappale

Komission teksti

(1) ***Oikeusvaltioperiaate on yksi keskeisistä arvoista, joihin Euroopan unioni perustuu. Kuten Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 2 artiklassa todetaan, nämä arvot ovat yhteisiä jäsenvaltioille.***

Tarkistus

(1) Unioni perustuu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä SEU-sopimus, 2 artiklassa ***määrättyihin ja unionin jäsenyyden ehtoina oleviin yhteisiin arvoihin, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Kuten SEU-sopimuksen 2 artiklassa todetaan*** nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, ***jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.***

Tarkistus 2

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 1 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(1 a) Jäsenvaltioiden olisi noudatettava velvoitteitaan ja oltava esimerkkinä niiden todellisessa täyttämässä. Niiden olisi myös edettävä kohti yhteistä oikeusvaltiokulttuuria yleismaailmallisena arvona, jota kaikki osapuolet soveltavat tasapuolisesti. Näiden periaatteiden täysimääräinen kunnioittaminen ja edistäminen on keskeinen edellytys eurooppalaisen hankkeen legitimiydelle kokonaisuudessaan, ja se on keskeinen ehto rakennettaessa kansalaisten

luottamusta unioniin ja varmistettaessa unionin politiikkatoimien tehokas täytäntöönpano.

Tarkistus 3

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 1 b kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(1 b) SEU-sopimuksen 2 artiklan, 3 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan mukaan unionilla on mahdollisuus toimia suojatakseen perustuslaillista ydintään ja perustanaan olevia yhteisiä arvoja, talousarviota koskevat periaatteet mukaan luettuina. Jäsenvaltioilla, unionin toimielimillä, elimillä ja laitoksilla sekä ehdokasvaltioilla on velvollisuus kunnioittaa, suojella ja edistää näitä periaatteita ja arvoja, ja niitä sitoo vilpittömän yhteistyön velvoite.

Tarkistus 4

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 2 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(2) Oikeusvaltioperiaate edellyttää, että julkinen valta toimii lainsäädännön asettamissa rajoissa demokratiaa ja **perusoikeuksia** koskevien arvojen mukaisesti ja että julkinen valta on riippumattomien ja puolueettomien tuomioistuinten valvonnassa. Oikeusvaltioperiaate edellyttää erityisesti, että noudatetaan laillisuuden⁷, oikeusvarmuuden⁸, toimeenpanovallan käyttäjien mielivaltaisuuden kiellon⁹, vallanjaon¹⁰ sekä riippumattomien tuomioistuinten takaaman tehokkaan oikeussuojan¹¹ periaatteita¹².

(2) Oikeusvaltioperiaate edellyttää, että julkinen valta toimii lainsäädännön asettamissa rajoissa demokratiaa ja **perusoikeuksien kunnioittamista** koskevien arvojen mukaisesti ja että julkinen valta on riippumattomien ja puolueettomien tuomioistuinten valvonnassa. Oikeusvaltioperiaate edellyttää erityisesti, että noudatetaan laillisuuden⁷ **periaatetta, mukaan lukien lainsäädännön täytäntöönpanoa koskeva avoin, vastuuvollinen ja demokraattinen prosessi, sekä** oikeusvarmuuden⁸, toimeenpanovallan käyttäjien mielivaltaisuuden kiellon⁹,

vallanjaon¹⁰, *oikeussuojan saatavuuden* sekä riippumattomien *ja puolueettomien* tuomioistuinten takaaman tehokkaan oikeussuojan¹¹ periaatteita¹². ***Nämä periaatteet heijastuvat esimerkiksi Euroopan neuvoston Venetsian komission tasolla ja myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen asianomaisen oikeuskäytännön perustassa^{12 a}.***

⁷ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa C-496/99 CAS Succhi di Frutta, 29.4.2004, ECLI:EU:C:2004:236, 63 kohta.

⁸ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio yhdistetyissä asioissa 212–217/80 Amministrazione delle finanze dello Stato v. Srl Meridionale Industria Salumi ja muut, Ditta Italo Orlandi & Figlio ja Ditta Vincenzo Divella v. Amministrazione delle finanze dello Stato, 12.11.1981, ECLI:EU:C:1981:270, 10 kohta.

⁹ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio yhdistetyissä asioissa 46/87 ja 227/88 Hoechst, 21.9.1989, ECLI:EU:C:1989:337, 19 kohta.

¹⁰ Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-477/16 Kovalkovas, 10.11.2016, ECLI:EU:C:2016:861, 36 kohta; Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-452/16 PPU Poltorak, 10.11.2016, ECLI:EU:C:2016:858, 35 kohta; sekä unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-279/09 DEB, 22.12.2010, ECLI:EU:C:2010:811, 58 kohta.

¹¹ Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-64/16 Associação Sindical dos Juizes Portugueses v. Tribunal de Contas, 27.2.2018, ECLI:EU:C:2018:117, 31, 40 ja 41 kohta.

¹² Komission tiedonanto Uusi EU:n toimintakehys oikeusvaltioperiaatteen vahvistamiseksi (COM(2014) 158 final), liite I.

⁷ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa C-496/99 CAS Succhi di Frutta, 29.4.2004, ECLI:EU:C:2004:236, 63 kohta.

⁸ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio yhdistetyissä asioissa 212–217/80 Amministrazione delle finanze dello Stato v. Srl Meridionale Industria Salumi ja muut, Ditta Italo Orlandi & Figlio ja Ditta Vincenzo Divella v. Amministrazione delle finanze dello Stato, 12.11.1981, ECLI:EU:C:1981:270, 10 kohta.

⁹ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio yhdistetyissä asioissa 46/87 ja 227/88 Hoechst, 21.9.1989, ECLI:EU:C:1989:337, 19 kohta.

¹⁰ Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-477/16 Kovalkovas, 10.11.2016, ECLI:EU:C:2016:861, 36 kohta; Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-452/16 PPU Poltorak, 10.11.2016, ECLI:EU:C:2016:858, 35 kohta; sekä unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-279/09 DEB, 22.12.2010, ECLI:EU:C:2010:811, 58 kohta.

¹¹ Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-64/16 Associação Sindical dos Juizes Portugueses v. Tribunal de Contas, 27.2.2018, ECLI:EU:C:2018:117, 31, 40 ja 41 kohta; ***unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-216/18 PPU, 25.7.2018, LM, ECLI:EU:C:2018:586, 63–67 kohta.***

¹² Komission tiedonanto Uusi EU:n toimintakehys oikeusvaltioperiaatteen vahvistamiseksi (COM(2014) 158 final), liite I.

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 2 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(2 a) Kööpenhaminassa vuonna 1993 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa hyväksytyt liittymisehdot, Kööpenhaminan kriteerit, joita vahvistettiin Madridin Eurooppa-neuvostossa vuonna 1995, ovat keskeiset ehdot, jotka kaikkien ehdokasvaltioiden on täytettävä saavuttaakseen jäsenyyden. Näihin kriteereihin kuuluvat demokratian takaavien instituutioiden vakaus, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittaminen ja suojeleminen, toimiva markkinatalous ja kyky selviytyä markkinavoimista ja kilpailupaineista sekä valmiudet täyttää unionin jäsenyyteen liittyvät velvoitteet.

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 2 b kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(2 b) Jos ehdokasvaltio ei noudata vaadittuja normeja, arvoja ja demokraattisia periaatteita, maan unioniin liittyminen viivästyy, kunnes se noudattaa niitä täysimääräisesti. Kööpenhaminan kriteerien mukaisia ehdokasvaltioiden velvoitteita sovelletaan jäsenvaltioihin edelleen unioniin liittymisen jälkeen SEU-sopimuksen 2 artiklan ja SEU-sopimuksen 4 artiklan mukaisen vilpittömän yhteistyön periaatteen nojalla. Jäsenvaltioita olisi siksi arvioitava säännöllisesti sen

tarkistamiseksi, että niiden lait ja käytännöt vastaavat edelleenkin näitä vaatimuksia ja yhteisiä arvoja, joille unioni rakentuu, mikä takaa asianmukaisen oikeudellisen ja hallinnollisen kehyksen unionin politiikkatoimien toteuttamiselle.

Tarkistus 7

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 3 kappale

Komission teksti

(3) ***Oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on ennakoedellytys sille, että*** voidaan suojata muita unionin perusarvoja, kuten vapautta, demokratiaa, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksien kunnioittamista. Oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on erottamattomasti sidoksissa demokratian ja perusoikeuksien kunnioittamiseen. Ei voi olla demokratiaa eikä perusoikeuksien kunnioittamista ilman oikeusvaltioperiaatteen noudattamista, ja päinvastoin.

Tarkistus

(3) ***Vaikka unionin arvojen kesken ei olekaan hierarkiaa, oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen on keskeisellä sijalla, jotta*** voidaan suojata muita unionin perusarvoja, kuten vapautta, demokratiaa, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksien kunnioittamista. Oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on erottamattomasti sidoksissa demokratian ja perusoikeuksien kunnioittamiseen. Ei voi olla demokratiaa eikä perusoikeuksien kunnioittamista ilman oikeusvaltioperiaatteen noudattamista, ja päinvastoin. ***Demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskevan sisäisen ja ulkoisen politiikan johdonmukaisuus ja yhtenevyys ovat unionin uskottavuuden kannalta keskeistä.***

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti

(6) ***Tuomioistuinten olisi toimittava riippumattomasti ja puolueettomasti,*** ja tutkinta- ja syyttäjäviranomaisten olisi voitava hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti.

Tarkistus

(6) ***Oikeuslaitoksen riippumattomuus ja puolueettomuus olisi taattava aina,*** ja tutkinta- ja syyttäjäviranomaisten olisi voitava hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti.

Jotta tuomioistuimet ja viranomaiset voisivat toimia tuloksellisesti ja kunnioittaa toiminnassaan oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, niille olisi kohdennettava riittävästi resursseja ja niillä olisi oltava käytössään asianmukaiset menettelytavat. Nämä edellytykset ovat vähimmäistäe sellaisia laittomia ja mielivaltaisia viranomaispäätöksiä vastaan, jotka voivat vahingoittaa unionin taloudellisia etuja.

Jotta tuomioistuimet ja viranomaiset voisivat toimia tuloksellisesti ja kunnioittaa toiminnassaan oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, niille olisi kohdennettava riittävästi resursseja ja niillä olisi oltava käytössään asianmukaiset menettelytavat. Nämä edellytykset ovat vähimmäistäe sellaisia laittomia ja mielivaltaisia viranomaispäätöksiä vastaan, jotka voivat **heikentää näitä peruseriaatteita ja** vahingoittaa unionin taloudellisia etuja.

Tarkistus 9

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 7 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(7 a) Syyttäjälaitoksen ja oikeuslaitoksen riippumattomuus käsittää syyttäjälaitoksen ja oikeuslaitoksen ja yksittäisten syyttäjien ja tuomarien muodollisen (de jure) ja todellisen (de facto) riippumattomuuden.

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 8 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(8) Oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on **tärkeää** Euroopan kansalaisten kannalta, mutta myös yritystoimintaan liittyvien aloitteiden sekä innovaatioiden ja investointien kannalta. Lisäksi sisämarkkinoiden moitteeton toiminta edellyttää oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamista, sillä sisämarkkinat kukoistavat **parhaiten siellä, missä** oikeudellinen ja institutionaalinen kehys on vankka.

(8) Oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on **keskeistä** Euroopan kansalaisten kannalta, mutta myös yritystoimintaan liittyvien aloitteiden sekä innovaatioiden ja investointien **ja taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden** kannalta. Lisäksi sisämarkkinoiden moitteeton toiminta edellyttää oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamista, sillä sisämarkkinat kukoistavat **kestävällä tavalla vain silloin, kun** oikeudellinen ja institutionaalinen kehys on vankka.

Tarkistus 11

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 8 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(8 a) Unionin nykyisten valvontamekanismien, kuten yhteistyö- ja seurantamekanismin, oikeusalan tulostaulun ja korruptiontorjuntakertomusten, sisällyttäminen laajempaan oikeusvaltioperiaatteen valvontakehykseen voisi tarjota entistä tuloksekkaampia ja tehokkaampia valvontamekanismeja unionin taloudellisten etujen suojelemiseksi.

Tarkistus 12

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 8 b kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(8 b) Avoimuuden puute, mielivaltainen syrjintä, kilpailun vääristyminen ja eriarvoiset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla ja niiden ulkopuolella, vaikutus sisämarkkinoiden yhtenäisyyteen sekä verojärjestelmän oikeudenmukaisuuteen, vakauteen ja legitimizeettiin, lisääntynyt taloudellinen eriarvoisuus, valtioiden välinen vilpillinen kilpailu, yhteiskunnallinen tyytymättömyys, epäluottamus ja demokratiavaje ovat joitakin haitallisten verokäytäntöjen kielteisiä vaikutuksia.

Tarkistus 13

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 10 a kappale (uusi)

(10 a) Unionilla on käytettävissään monia välineitä ja menettelyjä, joiden avulla varmistetaan SEU-sopimukseen perustuvien periaatteiden ja arvojen täysimääräinen ja asianmukainen soveltaminen. Tällä hetkellä unionin toimielimillä ei kuitenkaan ole mitään nopeaa ja tehokasta toimintatapaa varsinkaan moitteettoman varainhoidon varmistamiseksi. Jotta nykyiset välineet olisivat asianmukaisia ja toimivia, niitä olisi pantava täytäntöön, niitä olisi arvioitava ja niitä olisi täydennettävä oikeusvaltiomekanismin kehityksessä.

Tarkistus 14

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 11 kappale

(11) Yleiset puutteet, jotka koskevat oikeusvaltioperiaatteen noudattamista jäsenvaltioissa ja jotka haittaavat erityisesti viranomaistoiminnan asianmukaisuutta ja tehokasta tuomioistuINVALVONTAA, voivat vahingoittaa vakavasti unionin taloudellisia etuja.

(11) Yleiset puutteet, jotka koskevat oikeusvaltioperiaatteen noudattamista jäsenvaltioissa ja jotka haittaavat erityisesti viranomaistoiminnan asianmukaisuutta ja tehokasta tuomioistuINVALVONTAA, voivat vahingoittaa vakavasti unionin taloudellisia etuja. Yleisen puutteen toteaminen edellyttää, että komissio tekee jäsenvaltion tilanteesta laadullisen arvioinnin. **Tällaisten puutteiden tehokas tutkinta ja tehokkaiden ja oikeasuhteisten toimien soveltaminen tilanteissa, joissa havaitaan yleisiä puutteita, on tarpeen paitsi unionin taloudellisten etujen turvaamiseksi, mikä käsittää myös tehokkaan tulojen kantamisen, myös jotta voidaan varmistaa kansalaisten luottamus unionia ja sen toimielimiä kohtaan. Vain riippumaton oikeuslaitos, joka pitää yllä oikeusvaltioperiaatetta ja oikeusvarmuutta kaikissa jäsenvaltioissa, voi viime kädessä taata, että unionin talousarviosta tulevat varat suojataan**

riittäväällä tavalla.

Tarkistus 15

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 11 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(11 a) Komissio arvioi verovilpin ja veronkierron suuruudeksi jopa biljoona euroa vuodessa. Tällaisten käytäntöjen negatiiviset vaikutukset jäsenvaltioiden ja unionin julkiseen talouteen ja kansalaisiin ovat ilmeiset ja saattavat horjuttaa luottamusta demokratiaan.

Tarkistus 16

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 11 b kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(11 b) Yritysten veronkierrolla on suora vaikutus jäsenvaltioiden talousarvioihin ja unionin talousarvioon sekä verorasituksen jakautumiseen veronmaksajien eri luokkien samoin kuin taloudellisten tekijöiden välillä.

Tarkistus 17

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 11 c kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(11 c) Jäsenvaltioiden olisi sovellettava vilpittömän yhteistyön periaatetta täysimääräisesti verokilpailun alalla.

Tarkistus 18

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 11 d kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(11 d) Komission olisi perussopimusten soveltamisen valvojana

varmistettava, että unionin oikeutta ja jäsenvaltioiden vilpittömän yhteistyön periaatetta noudatetaan täysimääräisesti.

Tarkistus 19

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 11 e kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(11 e) Jäsenvaltioiden veropolitiikkojen arviointi ja seuranta unionin tasolla varmistaisi, ettei jäsenvaltioissa oteta käyttöön mitään uusia haitallisia verotoimenpiteitä. Sen seuranta, miten jäsenvaltiot, niiden oikeudenkäyttöalueet, alueet tai muut hallinnolliset rakenteet noudattavat unionin yhteistä luetteloa yhteistyöhaluttomista oikeudenkäyttöalueista suojaisi sisämarkkinoita ja varmistaisi niiden asianmukaisen ja yhdenmukaisen toiminnan.

Tarkistus 20

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 12 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(12) Yleisen puutteen toteaminen edellyttää, että komissio tekee jäsenvaltion tilanteesta laadullisen arvioinnin. **Arviointi voi perustua kaikista käytettävissä olevista lähteistä ja tunnustetuista instituutioista** saataviin tietoihin. **Tietolähteitä voisivat olla esimerkiksi** Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiot **ja** Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomukset sekä päätelmät ja suositukset, joita tuottavat esimerkiksi sellaiset kansainväliset järjestöt **ja verkostot** kuin Euroopan neuvoston elimet sekä **eurooppalaisten** korkeimpien oikeuksien ja tuomarineuvostojen **verkostot**.

(12) Yleisen puutteen toteaminen edellyttää, että komissio tekee jäsenvaltion tilanteesta **perinpohjaisen** laadullisen arvioinnin. **Arvioinnin olisi oltava objektiivinen, puolueeton ja avoin ja sen olisi perustuttava kaikista asianomaisista lähteistä** saataviin tietoihin, **ja siinä olisi otettava huomioon unionin liittymisneuvotteluissa käytetyt kriteerit ja erityisesti yhteisön säännösten luvut, jotka koskevat tuomioistuinlaitosta ja perusoikeuksia, oikeutta, vapautta ja turvallisuutta sekä varainhoidon valvontaa ja verotusta, samoin kuin suuntaviivat, joita käytetään yhteistyö- ja seurantamekanismin yhteydessä**

jäsenvaltion edistyksen seuraamiseksi. Huomioon olisi otettava myös tunnustetuista instituutioista saatavat tiedot, esimerkiksi Euroopan unionin tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiot, Euroopan parlamentin päätöslauselmat, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomukset sekä päätelmät ja suositukset, joita tuottavat esimerkiksi sellaiset asianomaiset kansainväliset järjestöt kuin Euroopan neuvoston elimet, erityisesti Venetsian komission laatima luettelo oikeusvaltioperiaatteen arviointiperusteista, sekä tiedot, jotka saadaan asianomaisista kansainvälisistä verkostoista, kuten eurooppalaisista korkeimpien oikeuksien ja tuomarineuvostojen verkostoista.

Tarkistus 21

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 12 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(12 a) Olisi perustettava perustuslaki- sekä rahoitus- ja budjettiasioiden riippumattomien asiantuntijoiden muodostama neuvoa-antava paneeli, joka auttaisi komissiota sen arvioidessa yleisiä puutteita. Paneelin olisi arvioitava itsenäisesti vuosittain sellaisia oikeusvaltioperiaatteeeseen liittyviä kysymyksiä kaikissa jäsenvaltioissa, jotka vaikuttavat tai uhkaavat vaikuttaa moitteettomaan varainhoitoon tai unionin taloudellisten etujen suojaamiseen, ja tällöin olisi otettava huomioon kaikista asiaan liittyvistä lähteistä ja tunnustetuista instituutioista saadut tiedot. Kun komissio tekee päätöksen mahdollisten toimenpiteiden hyväksymisestä tai niiden poistamisesta, sen olisi otettava huomioon asiaa koskevat paneelin lausunnot.

Tarkistus 22

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 13 kappale

Komission teksti

(13) Olisi määritettävä, mitä toimenpiteitä **voidaan toteuttaa**, kun yleisiä puutteita havaitaan, ja millaista menettelyä noudattaen kyseiset toimenpiteet hyväksytään. Näihin toimenpiteisiin olisi kuuluttava sitoumusten ja maksujen keskeyttäminen, jo hyväksytyjen sitoumusten rahoituksen vähentäminen sekä kieltä tehdä uusia sitoumuksia varojen saajien kanssa.

Tarkistus

(13) Olisi määritettävä, mitä toimenpiteitä **toteutetaan**, kun yleisiä puutteita havaitaan, ja millaista menettelyä noudattaen kyseiset toimenpiteet hyväksytään. Näihin toimenpiteisiin olisi kuuluttava sitoumusten ja maksujen keskeyttäminen, jo hyväksytyjen sitoumusten rahoituksen vähentäminen sekä kieltä tehdä uusia sitoumuksia varojen saajien kanssa.

Tarkistus 23

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 14 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(14 a) On olennaisen tärkeää, että lopullisten varojen saajien ja edunsaajien oikeudet edut turvataan, kun hyväksytään toimenpiteitä yleisten puutteiden ilmetessä. Kun komissio käsittelee toimenpiteiden hyväksymistä, sen olisi otettava huomioon lopullisiin varojen saajiin ja edunsaajiin kohdistuvat mahdolliset vaikutukset. Lopullisten varojen saajien ja edunsaajien suojan parantamiseksi komission olisi annettava tietoja ja ohjausta verkkosivuston tai internetportaalin kautta ja tarjottava riittävät työkalut, joiden avulla komissiolle voidaan ilmoittaa kaikista tapauksista, joissa on rikottu valtiollisten elinten ja jäsenvaltioiden lainmukaista velvoitetta jatkaa maksuja sen jälkeen, kun on hyväksytty toimenpiteitä tämän asetuksen nojalla. Sen varmistamiseksi, että määrät, jotka valtiollisten elinten tai

jäsenvaltioiden on maksettava, todella maksetaan lopullisille varojen saajille tai edunsaajille, komission olisi tarvittaessa voitava periä takaisin näille elimille maksettuja maksuja tai tarvittaessa tehdä näin rahoitusta koskeva oikaisu vähentämällä ohjelmalle myönnettävää tukea ja siirtää vastaava määrä unionin varaukseen käytettäväksi lopullisten varojen saajien tai edunsaajien hyväksi.

Tarkistus 24

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti

(15) Tämän asetuksen yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi ja ottaen huomioon tämän asetuksen mukaisten toimenpiteiden merkittävät taloudelliset vaikutukset täytäntöönpanovalta olisi siirrettävä *neuvostolle, jonka olisi toimittava komission ehdotuksesta. Jotta helpotettaisiin sellaisten päätösten hyväksymistä, joita unionin taloudellisten etujen suojaaminen edellyttää, olisi käytettävä käännteistä määräenemmistöäänestystä.*

Tarkistus

(15) Tämän asetuksen yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi ja ottaen huomioon tämän asetuksen mukaisten toimenpiteiden merkittävät taloudelliset vaikutukset täytäntöönpanovalta olisi siirrettävä *komissiolle.*

Tarkistus 25

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 15 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(15 a) *Koska tämän asetuksen nojalla toteutettavat toimenpiteet vaikuttavat unionin talousarvioon, niiden olisi tullava voimaan vasta sen jälkeen, kun Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat hyväksyneet siirron, jolla budjettivaraukseen siirretään hyväksytyjen toimenpiteiden arvoa vastaava määrä. Jotta helpotettaisiin sellaisten päätösten hyväksymistä, joita*

vaaditaan unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, tällaiset siirrot olisi katsottava hyväksytyiksi, elleivät Euroopan parlamentti ja neuvosto, joista jälkimmäinen päättää asiasta määräenemmistöllä, muuta tai hylkää niitä tietyn ajan kuluessa.

Tarkistus 26

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 16 kappale

Komission teksti

(16) Ennen kuin komissio ehdottaa tämän asetuksen mukaisia toimenpiteitä, se ilmoittaa asianomaiselle jäsenvaltiolle, miksi se katsoo, että kyseisessä jäsenvaltiossa saattaisi esiintyä oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuva yleinen puute. Kyseisen jäsenvaltion olisi voitava antaa huomautuksensa. Komission *ja neuvoston* olisi otettava nämä huomautukset huomioon.

Tarkistus

(16) Ennen kuin komissio ehdottaa tämän asetuksen mukaisia toimenpiteitä, se ilmoittaa asianomaiselle jäsenvaltiolle, miksi se katsoo, että kyseisessä jäsenvaltiossa saattaisi esiintyä oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuva yleinen puute. ***Komission olisi viipymättä ilmoitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle kaikista tällaisista ilmoituksista ja niiden sisällöstä.*** Kyseisen jäsenvaltion olisi voitava antaa huomautuksensa. Komission olisi otettava nämä huomautukset huomioon.

Tarkistus 27

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 17 kappale

Komission teksti

(17) *Neuvoston* olisi ***komission ehdotuksesta*** kumottava vaikutukseltaan lykkäävät toimenpiteet, jos niiden hyväksymiseen johtaneeseen tilanteeseen on puututtu asianmukaisesti.

Tarkistus

(17) ***Komission*** olisi kumottava vaikutukseltaan lykkäävät toimenpiteet ***ja ehdotettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle asianomaisten toimenpiteiden budjettivarausten poistamista kokonaan tai osittain,*** jos niiden hyväksymiseen johtaneeseen tilanteeseen on puututtu asianmukaisesti.

Tarkistus 28

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 18 kappale

Komission teksti

(18) Komission olisi annettava Euroopan parlamentille tieto kaikista tämän asetuksen nojalla ehdotetuista ja hyväksytyistä toimenpiteistä,

Tarkistus

Poistetaan.

Tarkistus 29

Ehdotus asetukseksi 2 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti

a) 'oikeusvaltioperiaatteella' Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa **mainittua** unionin **arvoa**; **oikeusvaltioperiaatteeseen** kuuluvat laillisuusperiaate, joka merkitsee läpinäkyvää, vastuuvollista, demokraattista ja moniarvoista lainsäädäntöprosessia, oikeusvarmuus, toimeenpanovallan käyttäjien mielivaltaisuuden kieltä, riippumattomien tuomioistuinten takaama tehokas oikeussuoja, joka sisältää myös perusoikeuksien kunnioittamisen varmistamisen, sekä vallanjako ja yhdenvertaisuus lain edessä;

Tarkistus

a) 'oikeusvaltioperiaatteella' Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa **ja sen 49 artiklassa tarkoitetuissa unionin jäsenyyttä koskevissa kriteereissä mainittujen unionin arvojen noudattamista**; **siihen** kuuluvat laillisuusperiaate, joka merkitsee läpinäkyvää, vastuuvollista, demokraattista ja moniarvoista lainsäädäntöprosessia, oikeusvarmuus, toimeenpanovallan käyttäjien mielivaltaisuuden kieltä, **oikeussuojan saatavuus ja** riippumattomien **ja puolueettomien** tuomioistuinten takaama tehokas oikeussuoja, joka sisältää myös perusoikeuksien kunnioittamisen varmistamisen **Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja kansainvälisten ihmisoikeussopimusten mukaisesti**, sekä vallanjako, **syrjimättömyys** ja yhdenvertaisuus lain edessä;

Tarkistus 30

Ehdotus asetukseksi 2 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti

b) 'oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuvalla yleisellä puutteella' laajamittaisia tai toistuvia viranomaisten käytäntöjä, laiminlyöntejä tai toimenpiteitä, jotka vaikuttavat haitallisesti oikeusvaltioperiaatteen toteutumiseen;

Tarkistus

b) 'oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuvalla yleisellä puutteella' laajamittaisia tai toistuvia viranomaisten käytäntöjä, laiminlyöntejä tai toimenpiteitä, jotka vaikuttavat haitallisesti oikeusvaltioperiaatteen toteutumiseen, ***kun ne vaikuttavat tai uhkaavat vaikuttaa moitteettoman varainhoidon periaatteisiin tai unionin taloudellisten etujen suojaan; oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuva yleinen puute voi myös olla seurausta sellaisesta SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuihin unionin arvoihin kohdistuvasta järjestelmällisestä uhasta, joka vaikuttaa tai uhkaa vaikuttaa moitteettoman varainhoidon periaatteisiin tai unionin taloudellisten etujen suojaan;***

Tarkistus 31

Ehdotus asetukseksi

2 artikla – 1 kohta – c alakohta

Komission teksti

c) 'valtiollisella elimellä' kaikkia viranomaisia kaikilla hallinnon tasoilla, mukaan lukien kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason viranomaiset sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o [...] (varainhoitoasetus) /2 artiklan 42 ***alakohdassa*** tarkoitettut jäsenvaltioiden järjestöt.

Tarkistus

c) 'valtiollisella elimellä' kaikkia viranomaisia kaikilla hallinnon tasoilla, mukaan lukien kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason viranomaiset sekä ***Euroopan parlamentin ja neuvoston*** asetuksen (EU, Euratom) N:o ***2018/1046^{1 a}*** (varainhoitoasetus) 2 artiklan 42 ***kohdassa*** tarkoitettut jäsenvaltioiden järjestöt.

^{1 a} ***Euroopan parlamentin ja neuvoston*** ***asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU)***

N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

Tarkistus 32

Ehdotus asetukseksi 2 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

2 a artikla

Yleiset puutteet

Seuraavat katsotaan oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuviksi yleisiksi puutteiksi, kun ne vaikuttavat tai uhkaavat vaikuttaa haitallisesti moitteettoman varainhoidon periaatteisiin tai unionin taloudellisten etujen suojaamiseen:

a) tuomioistuinlaitoksen riippumattomuuden vaarantaminen ja rajoitusten asettaminen oikeudellisten toimien itsenäiselle harjoittamiselle puuttumalla ulkoisesti riippumattomuuden takeisiin, rajoittamalla tuomioita soveltamalla ulkoisia määräyksiä, muuttamalla mielivaltaisesti tuomioistuinlaitoksen henkilöstön nimittämissääntöjä tai palveluksen ehtoja tai vaikuttamalla tuomioistuinlaitoksen henkilöstöön millä tahansa tavalla, joka vaarantaa henkilöstön puolueettomuuden, tai puuttumalla asianajotoiminnan riippumattomuuteen;

b) se, että laiminlyödään viranomaisten, mukaan lukien lainvalvontaviranomaisten, mielivaltaisten tai laittomien päätösten ehkäiseminen ja oikaiseminen sekä kyseisistä päätöksistä rankaiseminen; se, että viranomaisilta, mukaan lukien lainvalvontaviranomaisilta, evätään

taloudellisia ja henkilöresursseja ja näin haitataan niiden asianmukaista toimintaa; tai sen varmistamista jättäminen, että eturistiriitoja ei synny;

c) se, että rajoitetaan oikeussuojakeinojen saatavuutta ja tehokkuutta, mukaan lukien vahvistamalla rajoittavia menettelytapasääntöjä; se, että laiminlyödään tuomioiden täytäntöönpanoa; tai se, että rajoitetaan lainrikkomisiin liittyvän tutkinnan, syyttämisen ja rankaisemisen tehokkuutta;

d) se, että vaarannetaan jäsenvaltion hallinnolliset valmiudet noudattaa unionin jäsenyyteen liittyviä velvoitteita, mukaan lukien valmiudet panna tehokkaasti täytäntöön säännöt, normit ja politiikkatoimet, joista unionin oikeus muodostuu;

e) toimenpiteet, joilla heikennetään asianajajan ja asiakkaan välisen luottamuksellisen viestinnän suojaa.

Tarkistus 33

Ehdotus asetukseksi 3 artikla – otsikko

Komission teksti

Toimenpiteet

Tarkistus

Unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvat riskit

Tarkistus 34

Ehdotus asetukseksi 3 artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti

1. **On toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä, jos oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltiossa kohdistuva yleinen puute vaikuttaa tai uhkaa vaikuttaa haitallisesti moitteettoman varainhoidon periaatteen toteutumiseen tai unionin taloudellisten etujen suojaamiseen ja erityisesti seuraaviin toimintoihin:**

Tarkistus

1. **Oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltiossa kohdistuva yleinen puute voidaan todeta, kun vaikutus kohdistuu tai uhkaa kohdistua erityisesti yhteen tai useampaan seuraavista toiminnoista:**

Tarkistus 35

**Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 1 kohta – a alakohta**

Komission teksti

a) unionin talousarvion toteuttamisesta kyseisessä jäsenvaltiossa vastaavien viranomaisten asianmukainen toiminta, erityisesti silloin kun kyseiset viranomaiset osallistuvat julkisia hankintoja tai tukien myöntämistä koskeviin menettelyihin ***tai toteuttavat seurantaa ja valvontaa;***

Tarkistus

a) unionin talousarvion toteuttamisesta kyseisessä jäsenvaltiossa vastaavien viranomaisten asianmukainen toiminta, erityisesti silloin kun kyseiset viranomaiset osallistuvat julkisia hankintoja tai tukien myöntämistä koskeviin menettelyihin;

Tarkistus 36

**Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 1 kohta – a a alakohta (uusi)**

Komission teksti

a a) markkinatalouden asianmukainen toiminta niin, että kunnioitetaan kilpailua ja markkinavoimia unionissa ja pannaan tehokkaasti täytäntöön jäsenyyssvelvoitteet ja pyritään poliittisen ja taloudellisen liiton sekä rahaliiton tavoitteeseen;

Tarkistus

Tarkistus 37

**Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 1 kohta – a b alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

a b) varainhoidon valvontaa, seurantaa sekä sisäisiä ja ulkoisia tarkastuksia harjoittavien viranomaisten asianmukainen toiminta ja tehokkaan ja avoimen varainhoidon sekä vastuuvollisuusjärjestelmien asianmukainen toiminta;

Tarkistus 38

**Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 1 kohta – b alakohta**

Komission teksti

Tarkistus

b) tutkinta- ja syyttäviviranomaisten asianmukainen toiminta ajettaessa syytteitä sellaisten ***petos-***, lahjonta- tai muiden unionin oikeuden rikkomistapausten johdosta, jotka liittyvät unionin talousarvion toteuttamiseen;

b) tutkinta- ja syyttäviviranomaisten asianmukainen toiminta ajettaessa syytteitä sellaisten ***petostapausten, veropetokset mukaan luettuina***, lahjonta- tai muiden unionin oikeuden rikkomistapausten johdosta, jotka liittyvät unionin talousarvion toteuttamiseen;

Tarkistus 39

**Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 1 kohta – c alakohta**

Komission teksti

Tarkistus

c) tehokas ja riippumaton tuomioistuINVALVONTA, joka kohdistuu a ja b alakohdassa mainittujen viranomaisten toimiin tai laiminlyönteihin;

c) tehokas ja riippumaton tuomioistuINVALVONTA, joka kohdistuu ***a, a b*** ja b alakohdassa mainittujen viranomaisten toimiin tai laiminlyönteihin;

Tarkistus 40

**Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 1 kohta – d alakohta**

Komission teksti

d) kansallisten tuomioistuinten tai hallintoviranomaisten toiminta, joka liittyy unionin talousarvion toteuttamisen yhteydessä esiintyvien *petos-*, lahjonta- tai muiden unionin oikeuden rikkomistapausten estämiseen, rangaistusten määräämiseen tällaisten tapausten johdosta sekä tehokkaiden ja varoittavien seuraamusten määräämiseen varojen saajille;

Tarkistus

d) kansallisten tuomioistuinten tai hallintoviranomaisten toiminta, joka liittyy unionin talousarvion toteuttamisen yhteydessä esiintyvien *petostapausten, veropetokset mukaan luettuina*, lahjonta- tai muiden unionin oikeuden rikkomistapausten estämiseen, rangaistusten määräämiseen tällaisten tapausten johdosta sekä tehokkaiden ja varoittavien seuraamusten määräämiseen varojen saajille;

Tarkistus 41

Ehdotus asetukseksi

3 artikla – 1 kohta – e a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

e a) verovilpin ja verokilpailun torjunta ja rangaistusten määrääminen niistä sekä veroasioita koskevaa hallinnollista yhteistyötä tekevien viranomaisten asianmukainen toiminta;

Tarkistus 42

Ehdotus asetukseksi

3 artikla – 1 kohta – f alakohta

Komission teksti

Tarkistus

f) Euroopan petostentorjuntaviraston ja Euroopan syyttäjänviraston tutkinta- tai syytetoimiin liittyvä tehokas ja nopea yhteistyö, joka perustuu kyseisiä virastoja koskeviin säädöksiin ja vilpittömän yhteistyön periaatteeseen.

f) Euroopan petostentorjuntaviraston ja, *asianomaisen jäsenvaltion osallistumisen mukaan*, Euroopan syyttäjänviraston tutkinta- tai syytetoimiin liittyvä tehokas ja nopea yhteistyö, joka perustuu kyseisiä virastoja koskeviin säädöksiin ja vilpittömän yhteistyön periaatteeseen.

Tarkistus 43

Ehdotus asetukseksi

3 artikla – 1 kohta – f a alakohta (uusi)

***f a) unionin talousarvion
asianmukainen toteuttaminen
perusoikeuksien rakenteellisen
loukkauksen jälkeen.***

Tarkistus 44

**Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 2 kohta**

***2. Oikeusvaltioperiaatteen
noudattamiseen kohdistuvina yleisinä
puutteina pidetään erityisesti seuraavia:***

Poistetaan.

***a) tuomioistuinlaitoksen
riippumattomuuden vaarantaminen;***

***b) se, että laiminlyödään
viranomaisten, mukaan lukien
lainvalvontaviranomaisten,
mielivaltaisten tai laittomien päätösten
ehkäiseminen ja oikaiseminen sekä
kyseisistä päätöksistä rankaiseminen; se,
että viranomaisilta, mukaan lukien
lainvalvontaviranomaisilta, evätään
taloudellisia ja henkilöresursseja ja näin
haitataan niiden asianmukaista
toimintaa; tai sen varmistamatta
jättäminen, että eturistiriitoja ei synny;***

***c) se, että rajoitetaan
oikeussuojakeinojen saatavuutta ja
tehokkuutta, mukaan lukien
vahvistamalla rajoittavia
menettelytapasääntöjä; se, että
laiminlyödään tuomioiden
täytäntöönpanoa; tai se, että rajoitetaan
lainrikkomisiin liittyvän tutkinnan,
syyttämisen ja rankaisemisen
tehokkuutta.***

Tarkistus 45

Komission teksti

Tarkistus

3 a artikla

Riippumattomien asiantuntijoiden paneeli

1. Komissio perustaa riippumattomien asiantuntijoiden paneelin, jäljempänä 'paneeli'.

Paneeli koostuu perustuslaki- sekä rahoitus- ja budjettiasioiden riippumattomista asiantuntijoista. Kunkin jäsenvaltion kansallinen parlamentti nimittää yhden jäsenen, ja Euroopan parlamentti nimittää viisi asiantuntijaa. Paneelin kokoonpanossa on varmistettava tasapainoinen sukupuolijakauma.

Tarvittaessa paneeliin voidaan kutsua 6 kohdassa tarkoitettuja menettelysääntöjä noudattaen tarkkailijoiksi asianomaisten organisaatioiden ja verkostojen edustajia, esimerkiksi eurooppalaisten tiedeakatemioiden yhteistyöorganisaatio, kansallisten ihmisoikeuselinten eurooppalainen verkosto, Euroopan neuvoston elimet, oikeuslaitoksen toimivuutta tarkasteleva Euroopan neuvoston pysyvä komitea, Euroopan unionin asianajajaliittojen neuvosto, Tax Justice Network, Yhdistyneet kansakunnat, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö sekä taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö.

2. Paneelin neuvoa-antavilla tehtävillä pyritään auttamaan komissiota sellaisten oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuvien yleisten puutteiden havaitsemisessa, jotka vaikuttavat tai uhkaavat vaikuttaa haitallisesti moitteettoman varainhoidon periaatteisiin tai unionin taloudellisten etujen suojaamiseen.

Paneeli arvioi vuosittain tilannetta kaikissa jäsenvaltioissa määrällisten ja laadullisten perusteiden ja tietojen

perusteella ottaen asianmukaisella tavalla huomioon 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot ja ohjauksen.

3. Paneeli esittää havainnoistaan vuosittain julkisen yhteenvedon.

4. Paneeli voi osana neuvoa-antavaa tehtäväänsä ja 2 kohdassa tarkoitettujen tarkastelujen tulokset huomioon ottaen antaa lausunnon oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltiossa kohdistuvasta yleisesti puutteesta.

Paneelin on lausuntoa antaessaan pyrittävä yhteisymmärrykseen. Jos yhteisymmärrystä ei voida saavuttaa, paneeli esittää lausuntonsa jäsentensä yksinkertaisella enemmistöllä.

5. Kun komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä 5 artiklan 6 kohdan ja 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti, se ottaa huomioon kaikki asiaa koskevat lausunnot, jotka paneeli on esittänyt tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti.

6. Paneeli valitsee puheenjohtajan keskuudestaan. Paneeli vahvistaa oman työjärjestyksensä.

Tarkistus 46

Ehdotus asetukseksi 4 artikla – otsikko

Komission teksti

Toimenpiteiden sisältö

Tarkistus

Toimenpiteet unionin talousarvion suojaamiseksi

Tarkistus 47

Ehdotus asetukseksi 4 artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti

1. Asianmukaisina toimenpiteinä voidaan hyväksyä yksi tai useampi seuraavista:

Tarkistus

1. Jos 3 artiklan edellytykset täyttyvät, toimenpiteinä voidaan hyväksyä yksi tai useampi seuraavista:

Tarkistus 48

Ehdotus asetukseksi
4 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuvien yleisten puutteiden luonteeseen, vakavuuteen ja laajuuteen nähden. Ne on mahdollisuuksien mukaan kohdistettava sellaisiin unionin toimiin, joihin kyseinen puute vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa haitallisesti.

Tarkistus

3. Toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuvien yleisten puutteiden luonteeseen, vakavuuteen, **keston** ja laajuuteen nähden. Ne on mahdollisuuksien mukaan kohdistettava sellaisiin unionin toimiin, joihin kyseinen puute vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa haitallisesti.

Tarkistus 49

Ehdotus asetukseksi
4 artikla – 3 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

3 a. Komission antaa lopullisille varojen saajille tai edunsaajille tietoja ja ohjausta 2 kohdassa tarkoitetuista jäsenvaltioiden velvoitteista verkkosivuston tai internetportaalin avulla.

Komissio myös tarjoaa saman verkkosivuston tai portaalin avulla lopullisille varojen saajille tai edunsaajille asianmukaiset välineet, joiden avulla komissiolle voidaan ilmoittaa kaikesta näiden velvoitteiden rikkomisesta, jonka lopulliset varojen saajat tai edunsaajat katsovat vaikuttavan suoraan heihin. Tätä kohtaa sovellettaessa on varmistettava unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelu direktiivissä XXX (unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta annettu direktiivi) säädettyjen periaatteiden mukaisesti. Komissio voi ottaa lopullisten varojen saajien tai edunsaajien tämän kohdan mukaisesti ilmoittamat tiedot huomioon vain, jos niihin liitetään todisteet siitä, että asianomainen lopullinen varojen saaja tai

*edunsaaja on esittänyt virallisen
valituksen toimivaltaiselle viranomaiselle.*

Tarkistus 50

Ehdotus asetukseksi 4 artikla – 3 b kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

3 b. *Lopullisten varojen saajien tai edunsaajien 3 a kohdan mukaisesti esittämien tietojen perusteella komissio varmistaa, että kaikki 2 kohdan mukaiset määrät, jotka valtiollisten elinten tai jäsenvaltioiden on maksettava, todella maksetaan lopullisille varojen saajille tai edunsaajille.*

Tarvittaessa

a) *niiden unionin talousarvion varojen osalta, joita hallinnoidaan varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti, komissio*

i) *perii takaisin kaikille varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan v–vii alakohdassa tarkoitetuille elimille suoritettut maksut sitä määrää vastaavasti, jota ei ole maksettu lopullisille varojen saajille tai edunsaajille, kun näin rikotaan tämän artiklan 2 kohtaa;*

ii) *siirtää edellisessä kohdassa tarkoitettua määrää vastaavan määrä neuvoston asetuksen XXX (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 12 kohdassa tarkoitettuun unionin varaukseen. Tämä määrä katsotaan neuvoston asetuksen XXX (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuksi käytettävissä olevaksi liikkumavaraksi, ja se otetaan käyttöön asetuksen XXX (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti mahdollisimman suurelta osin tämän*

artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen lopullisten varojen saajien tai edunsaajien hyväksi;

b) niiden unionin talousarvion varojen osalta, joita hallinnoidaan varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti:

i) tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu valtiollisten elinten tai jäsenvaltioiden velvoite katsotaan asetuksen XXX (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus) [63 artiklassa] tarkoitetuksi jäsenvaltioiden velvoitteeksi. Tällaisen velvoitteen rikkomista käsitellään asetuksen XXX (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus) [98 artikla] mukaisesti.

ii) Komissio siirtää määrän, joka on tulosta rahastosta ohjelmalle maksettavan tuen pienemisestä asetuksen XXX (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus) [98 artiklaa] sovellettaessa, neuvoston asetuksen XXX (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 12 artiklassa tarkoitettuun unionin varaukseen. Tämä määrä katsotaan neuvoston asetuksen XXX (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuksi käytettävissä olevaksi liikkumavaraksi, ja se otetaan käyttöön asetuksen XXC (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti mahdollisimman suurelta osin tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen lopullisten varojen saajien tai edunsaajien hyväksi.

Tarkistus 51

Ehdotus asetukseksi 5 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Kun komissio katsoo, että sillä on perusteltu syy olettaa 3 artiklan edellytysten täyttyvän, se lähettää

Tarkistus

1. Kun komissio katsoo ***mahdolliset paneelin lausunnot huomioon ottaen***, että sillä on perusteltu syy olettaa 3 artiklan

kyseiselle jäsenvaltiolle kirjallisen ilmoituksen, jossa se selostaa havaintonsa perusteet.

edellytysten täyttyvän, se lähettää kyseiselle jäsenvaltiolle kirjallisen ilmoituksen, jossa se selostaa havaintonsa perusteet. **Komissio ilmoittaa viipymättä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kaikista tällaisista ilmoituksista ja niiden sisällöstä.**

Tarkistus 52

Ehdotus asetukseksi 5 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. **Komissio voi** ottaa huomioon kaikki asiaan liittyvät tiedot, muun muassa Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiot, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomukset sekä asianomaisten kansainvälisten järjestöjen päätelmät ja suositukset.

Tarkistus

2. **Arvioitaessa sitä, täyttyvätkö 3 artiklan edellytykset, komissio** ottaa huomioon kaikki asiaan liittyvät tiedot, muun muassa **paneelin lausunnot**, Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiot, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomukset, **Euroopan parlamentin päätöslauselmat**, sekä asianomaisten kansainvälisten järjestöjen **ja verkostojen** päätelmät ja suositukset. **Komissio ottaa huomioon myös unionin liittymisneuvotteluissa käytetyt kriteerit ja erityisesti yhteisön säännösten luvut, jotka koskevat oikeuslaitosta ja perusoikeuksia, oikeutta, vapautta ja turvallisuutta, varainhoidon valvontaa ja verotusta, sekä suuntaviivat, joita käytetään yhteistyö- ja seurantamekanismin yhteydessä jäsenvaltion edistyksen seuraamiseksi.**

Tarkistus 53

Ehdotus asetukseksi 5 artikla – 4 kohta

Komission teksti

4. Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava kaikki tarvittavat tiedot, ja se voi esittää huomautuksensa komission asettamassa määräajassa, jonka on oltava vähintään yksi kuukausi havainnon ilmoituspäivästä. Huomautuksissaan

Tarkistus

4. Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava tarvittavat tiedot, ja se voi esittää huomautuksensa komission asettamassa määräajassa, jonka on oltava vähintään yksi kuukausi **ja enintään kolme kuukautta** havainnon ilmoituspäivästä.

jäsenvaltio voi ehdottaa korjaavia toimenpiteitä.

Huomautuksissaan jäsenvaltio voi ehdottaa korjaavia toimenpiteitä.

Tarkistus 54

Ehdotus asetukseksi 5 artikla – 5 kohta

Komission teksti

5. Kun komissio päättää, **antaako** se **ehdotuksen päätökseksi asianmukaisista** toimenpiteistä, se ottaa huomioon saamansa tiedot, asianomaisen jäsenvaltion esittämät huomautukset sekä ehdotettujen korjaavien toimenpiteiden riittävyyden.

Tarkistus

5. Kun komissio päättää, **tekeekö** se **päätöksen 4 artiklassa tarkoitetuista** toimenpiteistä, se ottaa huomioon saamansa tiedot, asianomaisen jäsenvaltion esittämät huomautukset sekä ehdotettujen korjaavien toimenpiteiden riittävyyden. **Komissio päättää saatuja tietoja koskevista jatkotoimista yhden kuukauden suuntaa-antavan määräajan puitteissa ja joka tapauksessa kohtuullisessa ajassa tietojen saannista.**

Tarkistus 55

Ehdotus asetukseksi 5 artikla – 5 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

5 a. Arvioitaessa määrättävien toimenpiteiden suhteellisuutta komissio ottaa asianmukaisella tavalla huomioon 2 kohdassa tarkoitettut tiedot ja ohjeet.

Tarkistus 56

Ehdotus asetukseksi 5 artikla – 6 kohta

Komission teksti

Tarkistus

6. Jos komissio katsoo, että oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuu yleinen puute, se **antaa neuvostolle ehdotuksen täytäntöönpanosäädökseksi**

6. Jos komissio katsoo, että oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuu yleinen puute, se **tekee päätöksen 4 artiklassa tarkoitetuista toimenpiteistä täytäntöönpanosäädöksellä.**

asianmukaisista toimenpiteistä.

Tarkistus 57

**Ehdotus asetukseksi
5 artikla – 6 a kohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

6 a. Samalla, kun komissio tekee päätöksensä, se esittää samanaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen hyväksytyjen toimenpiteiden arvoa vastaavan määrän siirtämisestä budjettivaraukseen.

Tarkistus 58

**Ehdotus asetukseksi
5 artikla – 6 b kohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

6 b. Varainhoitoasetuksen 31 artiklan 4 ja 6 kohdasta poiketen Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät siirtoehdotusta neljän viikon kuluessa siitä, kun kummatkin toimielimet ovat saaneet sen. Siirtoehdotus katsotaan hyväksytyksi, ellei Euroopan parlamentti muuta tai hylkää sitä annettujen äänten enemmistöllä tai neuvosto muuta tai hylkää sitä määräenemmistöllä neljän viikon kuluessa. Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto muuttaa siirtoehdotusta, sovelletaan varainhoitoasetuksen 31 artiklan 8 kohtaa.

Tarkistus 59

**Ehdotus asetukseksi
5 artikla – 6 c kohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

6 c. Edellä 6 kohdassa tarkoitettu päätös tulee voimaan, jos Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät kumpikaan hylkää siirtoehdotusta edellä 6 b kohdassa tarkoitettussa ajassa.

Tarkistus 60

**Ehdotus asetukseksi
5 artikla – 7 kohta**

Komission teksti

Tarkistus

7. Olisi katsottava, että neuvosto on hyväksynyt asianmukaisia toimenpiteitä koskevan päätöksen, ellei se pääty määräenemmistöllä hylätä komission ehdotusta kuukauden kuluessa siitä kun komissio on antanut ehdotuksensa.

Poistetaan.

Tarkistus 61

**Ehdotus asetukseksi
5 artikla – 8 kohta**

Komission teksti

Tarkistus

8. Neuvosto voi määräenemmistöllä muuttaa komission ehdotusta ja hyväksyä muutetun tekstin neuvoston päätöksensä.

Poistetaan.

Tarkistus 62

**Ehdotus asetukseksi
6 artikla – 1 kohta**

Komission teksti

Tarkistus

1. Asianomainen jäsenvaltio voi milloin tahansa esittää komissiolle näyttöä siitä, että oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuva yleinen puute

1. Asianomainen jäsenvaltio voi milloin tahansa esittää komissiolle **virallisen ilmoituksen ja** näyttöä siitä, että oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen

on korjattu tai sitä ei enää ole.

kohdistuva yleinen puute on korjattu tai sitä ei enää ole.

Tarkistus 63

Ehdotus asetukseksi 6 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Komissio arvioi asianomaisen jäsenvaltion tilanteen. Kun oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuvat yleiset puutteet, joiden vuoksi **asianmukaiset** toimenpiteet on hyväksytty, lakkaavat olemasta kokonaan tai osittain, komissio **antaa neuvostolle ehdotuksen päätökseksi**, jolla kyseiset toimenpiteet kumotaan kokonaan tai osittain. Asetuksen 5 artiklan 2, 4, 5, 6, 7 kohdan menettelytapoja on noudatettava.

Tarkistus

2. Komissio arvioi asianomaisen jäsenvaltion **pyynnöstä tai omasta aloitteestaan mahdolliset paneelin lausunnot huomioon ottaen, asianomaisen jäsenvaltion** tilanteen **suuntaa-antavassa kuukauden pituisessa määräajassa ja joka tapauksessa kohtuullisessa ajassa virallisen ilmoituksen vastaanottamisesta**. Kun oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kohdistuvat yleiset puutteet, joiden vuoksi **4 artiklassa tarkoitetut** toimenpiteet on hyväksytty, lakkaavat olemasta kokonaan tai osittain, komissio **tekee viipymättä päätöksen**, jolla kyseiset toimenpiteet kumotaan kokonaan tai osittain. **Samalla, kun komissio tekee päätöksensä, se esittää samanaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen 5 artiklan 6 a kohdassa tarkoitetun budjettivarauksen poistamisesta kokonaan tai osittain**. Asetuksen 5 artiklan 2, 4, 5, 6, **6 b ja 6 c** kohdan menettelytapoja on noudatettava.

Tarkistus 64

Ehdotus asetukseksi 6 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Jos 4 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet, joilla keskeytetään yhden tai useamman ohjelman tai ohjelman muutoksen hyväksyntä, tai jos 4 artiklan 2 kohdan b

Tarkistus

3. Jos 4 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet, joilla keskeytetään yhden tai useamman ohjelman tai ohjelman muutoksen hyväksyntä, tai jos 4 artiklan 2 kohdan b

alakohdan ii alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet, joilla keskeytetään sitoumuksia, kumotaan, keskeytettyjä maksusitoumuksia vastaavat määrät otetaan talousarvioon, ellei neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o XXXX (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 7 artiklasta muuta johdu. Keskeytettyjä, vuonna n tehtyjä sitoumuksia ei saa ottaa vuodeksi n + 2 laadittua talousarviota myöhempiin talousarvioihin.

alakohdan ii alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet, joilla keskeytetään sitoumuksia, kumotaan, keskeytettyjä maksusitoumuksia vastaavat määrät otetaan talousarvioon, ellei neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o XXXX (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 7 artiklasta muuta johdu. Keskeytettyjä, vuonna n tehtyjä sitoumuksia ei saa ottaa vuodeksi n + 2 laadittua talousarviota myöhempiin talousarvioihin. ***Vuodesta n + 3 alkaen keskeytettyjä sitoumuksia vastaava määrä otetaan neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o XXXX (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 12 artiklassa säädettyyn maksusitoumusmäärärahoja koskevaan unionin varaukseen.***

Tarkistus 65

Ehdotus asetukseksi 7 artikla

Komission teksti

7 artikla

Euroopan parlamentille annettavat tiedot

Komissio antaa Euroopan parlamentille viipymättä tiedon kaikista 4 ja 5 artiklan nojalla ehdotetuista tai hyväksytyistä toimenpiteistä.

Tarkistus

Poistetaan.

Tarkistus 66

Ehdotus asetukseksi 7 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

7 a artikla

Raportointi

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta ja erityisesti

*mahdollisesti hyväksytyjen
toimenpiteiden tehokkuudesta viimeistään
viiden vuoden kuluttua sen
voimaantulosta.*

*Kertomukseen liitetään tarvittaessa
asianmukaisia ehdotuksia.*

Tarkistus 67

Ehdotus asetukseksi 8 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. ***Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.***

Tarkistus

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tarkistus 68

Ehdotus asetukseksi 8 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

8 a artikla

Sisällyttäminen varainhoitoasetukseen
Tämän asetuksen sisältö sisällytetään
varainhoitoasetukseen sen seuraavan
tarkistuksen yhteydessä.